

Ηγετικό στυλ εκπαιδευτικών σε σχέση με προσωπικούς προσανατολισμούς μαθητών υπό την επίδραση καλλιτεχνικής δραστηριότητας

Εισαγωγή

Σκοπός της παρούσας εργασίας-έρευνας είναι η διερεύνηση της σχέσης του ηγετικού στυλ των θεατρολόγων-εκπαιδευτικών, με τους προσωπικούς προσανατολισμούς των μαθητών σε καλλιτεχνική δραστηριότητα στο μάθημα της Θεατρικής Αγωγής. Εξέταση των διαφορών των μεταβλητών, ηγετικό στυλ και προσωπικοί προσανατολισμοί ως προς τις ανεξάρτητες μεταβλητές φύλο και σχολείο φοίτησης.

Μεθοδολογία

Ποσοτική έρευνα, μελέτη στοιχείων και καταγραφή τους. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν από 251 μαθητές (116 αγόρια, 135 κορίτσια), ηλικίας 8-10 ετών ($M=9.6$, $SD=.71$), της Γ' τάξης (113 μαθητές) και της Δ' τάξης (138 μαθητές) τεσσάρων δημ. σχολείων (69 μαθητές 1^{ου} δημ. σχολείου Πλατυκ., 73 μαθητές 2^{ου} δημ. σχολείου Πλατυκ. 64 μαθητές 12^{ου} δημ. σχολείου Λάρισας και 45 μαθητές δημ. σχολείου Χάλκης). Η επιλογή των σχολείων έγινε τυχαία, ώστε να εξασφαλιστεί η ανομοιογένεια στην χωρο-ταξικότητα και στην κοινωνική-οικονομική διαστρωμάτωση των συμμετεχόντων. Οι μαθητές κλήθηκαν να εκφράσουν τις αντιλήψεις τους για το ηγετικό στυλ των εκπαιδευτικών τους σε σχέση με τους αυτό-αντιλαμβανόμενους προσωπικούς τους προσανατολισμούς, σε καλλιτεχνική δραστηριότητα κατά τη διάρκεια του μαθήματος της Θεατρ. Αγωγής

Εργαλεία μέτρησης

Ηγετικό στυλ. Χρησιμοποιήθηκε η τροπ. έκδοση του ερωτ/γίου *Leadership Scale for Sports* (L.S.S) (Chelladurai & Saleh, 1980) για την αξιολόγηση του αντιλαμβανόμενου ηγετικού στυλ των εκπ/κών θεατρικής αγωγής. Από την κλίμακα χρησιμοποιήθηκαν οι δύο από τις πέντε διαστάσεις του ηγετικού στυλ, του δημοκρατικού και του αυταρχικού ηγέτη, διότι αποτελούν αντιθετικό δίπολο. Η κλίμακα αποτελείται από 5 ερωτήσεις που περιγράφουν το δημοκρατικό ηγετικό στυλ (π.χ. «ο εκπαιδευτικός λαμβάνει υπόψη τη γνώμη των μαθητών») και 6 ερωτήσεις που αφορούν το αυταρχικό ηγετικό στυλ του εκπαιδευτικού (π.χ. «δε δίνει εξηγήσεις για αυτά που κάνουμε στο πρόγραμμα»). Οι απαντήσεις δόθηκαν σε μια 5βάθμια κλίμακα Likert (από το 1=ποτέ, 2=σχεδόν ποτέ, 3=μερικές φορές, 4=σχεδόν πάντα έως το 5= πάντα).

Προσωπικοί προσανατολισμοί. Χρησιμοποιήθηκε ερωτηματολόγιο προσωπικών προσανατολισμών (TEOSQ: *Task & Ego Orientation in Sport Questionnaire*) της Duda (1989), προσαρμοσμένο σε ελληνικό πληθυσμό (Papaioannou & Theodorakis, 1996), 13 ερωτ. και δύο παράγοντες: *προσανατολισμός στο «έργο»* 7 ερωτ. και *προσανατολισμός στο «εγώ»* 6 ερωτ.

Συμπεράσματα

Τα αποτελέσματα εμφάνισαν σχέση ανάμεσα στο ηγετικό στυλ διδ/λίας των εκπ/κών, από την πλευρά των μαθητών, με τους προσ. προσ/σμούς τους κατά τη διάρκεια του μαθήματος Θεατρ. αγωγής. Δεν παρατηρήθηκαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στο ηγετικό στυλ και στους προσ. προσ/σμούς μεταξύ των δύο φύλων των μαθητών, Στο *δημοκρατικό ηγετικό στυλ* και στον *προσ/σμό με έμφαση στο εγώ*, το δημ. σχολείο αγροτικής περιοχής έχει το μεγαλύτερο σκορ, ενώ στον *προσ/σμό με έμφαση στο έργο* έχει την υψηλότερη βαθμολογία το δημ. σχολείο αστικής περιοχής. Επίσης, υπήρξε σημαντική αρνητική σχέση μεταξύ του αυταρχικού στυλ ηγεσίας των εκπ/κών Θεατρ. αγωγής και του προσ/σμού με έμφαση στο έργο και μια σημαντική θετική σχέση με τον προσ/σμό με έμφαση στο εγώ

Αποστολάκη Μαρία

Εκπαιδευτικός, Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης
Διευθύντρια Δημοτικού σχολείου

Σημασία της έρευνας για τους ερευνητές και τους εκπαιδευτικούς

Από πρακτικής απόψεως, τα ευρήματά της έρευνας δίνουν μια σαφή εικόνα για τη σπουδαιότητα που υπάρχει στη διαμόρφωση του στυλ ηγεσίας των εκπαιδευτικών και την επίδραση που αυτό έχει στους προσωπικούς προσανατολισμούς των μαθητών. Οι εκπαιδευτικοί, γνωρίζοντας τα αποτελέσματα της έρευνας, τους δίνεται η δυνατότητα να αποκτήσουν εικόνα σχετικά με τη δυναμική του προσωπικού τους στυλ ηγεσίας και η δυνατότητα να προβληματιστούν στο κατά πόσο μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο το προσωπικό τους στυλ ηγεσίας στη διαμόρφωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων, υπό την έννοια των προσωπικών προσανατολισμών, μέσα στα πλαίσια του ωρολογίου εκπαιδευτικού προγράμματος.

I

Πίνακας 3. Η αξιοπιστία, οι μέσοι όροι, οι τυπικές αποκλίσεις και οι συσχετίσεις Pearson μεταξύ των μεταβλητών

Παράγοντες	α	M	SD	1	2	3	4
1. Αυταρχικό στυλ	.80	3.09	1.18	-			
2. Δημοκρατικό στυλ	.92	2.85	1.28	-.76**	-		
3. Προσανατ. στο έργο	.91	2.96	1.14	-.79**	.75**	-	
4. Προσανατ. στο εγώ	.90	2.82	1.26	.65**	-.87**	-.81**	-

* $p < .05$, ** $p < .001$, $\alpha = \text{Cronbach's alpha}$

Πίνακας 4. Ανάλυση παλινδρόμησης ως προς το αυταρχικό στυλ ηγεσίας

	B	95% CI B	SE	b	t
Προσανατολισμός στο έργο	.78	.68, .95	.07	.81	11.88
Προσανατολισμός στο εγώ	-.01	-.13, .11	.06	-.01	-.16

* $p < .05$, ** $p < .001$